

Qhov Kev Kawm Cov Hom Phiaj (Course Goals):

Zoo Siab Txais Tos Koj los Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocate)! Nyob hauv qhov kev kawm no koj yuav kawm kom paub txog:

- ❖ Cov lus siv rau tus mob xiam oob qhab
- ❖ Tshawb nrhiav kom paub txog koj tus mob xiam oob qhab thiab cov kev pab uas koj yuav tsum tau
- ❖ Tshawb nrhiav kom paub cov hauj lwm koj nyiam ua hauv lub neej
- ❖ Kawm kom paub cov cai lij choj thiab koj cov cai
- ❖ Tsim kom tau koj cov hom phiaj
- ❖ Npaj rau txoj kev kawm ntawv thiab ua hauj lwm

Thaum koj ua tiav lawm, koj yuav paub zoo dua qub seb yuav ua li cas thiaj kawm tau ntawv thiab ua tau hauj lwm zoo!

Nco Cia!

Qhov kev kawm no yog tsim los pub rau koj nyeem ntawv raws li koj rab peev xwm ua tau nrawm los tau qeeb. Koj yeej rov qab mus saib tau koj cov ntawv yog hais tias koj xav rov qab mus saib seb yog li cas lawm.

Tshooj (Chapter) 1: Cov Lus Siv thiab Lus Txhais rau qhov Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocacy)

Nyob zoo! Kuv yog Ms. Jordan, koj tus kws qhia ntawv thiab tus coj koj kev rau qhov kev kawm no! Kuv yuav coj koj mus kom thoob tshooj lus no.

Koj npe hu li cas?

Lub Ntsiab Lus:

Yuav kom ua tau ib tus muab tswv yim pab yus tus kheej zoo (good self-advocate), koj yuav tsum paub seb ib tus yus muab tswv yim pab yus tus kheej yog dab tsi thiab yog vim li cas thiaj tseem ceeb.

Tshooj (Chapter) 1 yuav qhia txog cov lus siv uas yus tsis paub seb yog txhais li cas thiab muab sij hawm rau koj coj mus siv.

Kev Kawm Cov Hom Phiaj:

- ❖ Txhais lo lus yus muab tswv yim pab yus tus kheej (self-advocacy).
- ❖ Kawm kom paub lwm cov lus siv ntsig txog lo lus yus muab tswv yim pab yus tus kheej (self-advocacy).

Zoo lawm, ces tsam no kuv xav qhia rau nej paub kuv tus phooj ywg, Mr. Reynolds. Nws yuav coj nej mus kom thoob ib cov tswv yim tseem ceeb hais txog qhov yus muab tswv yim pab yus tus kheej (self-advocacy). Tom qab ntawd, kuv yuav nug koj me ntsis hais txog qhov koj tau kawm yog li cas, yog li ua tib zoo mloog!

Nyob zoo. Kuv yog Mr. Reynolds! Kuv xav qhia yam puav tswv yim rau koj hais txog qhov yus muab tswv yim pab yus tus kheej (self-advocacy) seb yog txhais li cas tiag.

Cov Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocates) yog cov uas ...

- ❖ Paub txog lawv tus mob xiam oob qhab.
- ❖ Nrhiav ib txoj hau kev kom ua tau raws li lawv xav tau los pab rau lawv tus mob xiam oob qhab.
- ❖ Ua txhau yam nrog rau qhov yus fwm yus tus kheej thiab fwm lwm tus.

Yog Vim Li Cas Thiaj Yuav Tau Ua Ib Tus Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej?

Raws li koj xav, vim li cas **koj** thiaj xav tias nws yog ib qho tseem ceeb uas yus yuav tau ua ib tus yus muab tswv yim pab yus tus kheej?

Vim hais tias .... (xav txog tas nrho cov lus hauv qab no uas tej zaum siv tau rau koj)

- ❖ Koj xav tswj koj lub neej.
- ❖ Koj xav tau kev pab rau koj txoj kev kawm.
- ❖ Koj xav yog tus muab kev xaiv koj tus kheej.

Qhov ntawd yog lawm! Yog ib lo lus teb tau zoo.

- ✓ Koj xav tswj koj lub neej.
- ✓ Koj xav tau kev pab rau koj txoj kev kawm.
- ✓ Koj xav yog tus muab kev xaiv koj tus kheej.

Muaj tseeb, tas nrho cov no tseem ceeb thiab yog ib qho ua tau.

Coj Tog (Assertive) piv rau Coj Nyaum (Aggressive):

Ib tus yus muab tswv yim pab yus tus kheej paub yuav ua li cas thiaj yog ib tus neeg **coj tog (assertive)** uas txhais hais tias coj kom khov, muaj hom phiaj, muaj tswv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab. Tej no yog tej yam tseem ceeb. Tej kev coj li no yuav pab tau koj tus mob xiam oob qhab.

*Ua tib zoo ceev faj kom koj txhob hla txoj kab mus ua ib tus neeg **coj nyaum (aggressive)**, uas yog thaum koj ua li ib tus neeg npau taws, hais lus kom lwm tus ntshai, ua phem los yog tso hem thawj. Tej no yog yam tsis zoo uas yuav thaiv koj txoj hau kev mus tau txais cov kev pab uas koj xav tau.*

Kev yus muab tswv yim pab yus tus kheej yog li cas? Nws yog txhais hais tias ua ib tus neeg **coj tog (assertive)** nyob hauv txoj kev qhia lwm tus paub txog koj cov kev xav tau, tsis yog coj nyaum (aggressive).

Ua ib Tus Neeg Yus Pab Tswv Yim Rau Yus Tus Kheej (Becoming a Self-Advocate):

Cov me nyuam kawm ntawv ua tau ib tus neeg yus pab tswv yim rau yus tus kheej thaum ...

- ❖ Lawv qhia tau rau lwm tus uas muaj hwj chim hais txog cov cai uas lawv muaj thiab cov kev pab uas lawv xav tau. Piv txwv ntawm cov neeg muaj hwj chim yog cov kws qhia ntawv nyob tom tsev kawm ntawv thiab cov saib xyuas koj tom hauj lwm.
- ❖ Lawv paub txog cov cai uas lawv muaj. Tsab cai Americans with Disabilities Act (ADA) – nyob hauv tsab cai, cov neeg muaj hnub nyooog yuav tsum qhia paub txog lawv cov teeb meem kom thiaj tau txais cov kev pab uas yuav ua rau lawv muaj yeej mus tom ntej.
- ❖ Lawv muaj yeej ntawm txoj kev qhia rau cov neeg muaj hwj chim paub txog cov cai uas lawv muaj thiab lawv cov teeb meem uas xav tau kev pab.

Ua ib tus neeg yus muab tswv yim pab yus tus kheej ...

- ❖ Yuav muab txoj kev ntseeg siab rau yus tus kheej los yog lub zog ruaj khov nyob hauv yus los mus tswj yus lub neej. Nws txhawb tau yus los mus xaiv rau yus lub neej.

- ❖ Nco ntsoov, thaum ntsib ib qho teeb meem, ib tus neeg yus muab tswv yim pab yus tus kheej yuav nrhiav kom tau ib **txoj kev (a way)**, tsis yog nrhiav ib txoj **kev khiav tawm (a way out)**.

Ua tsaug, Mr. Reynolds. Okay, cia saib seb koj kawm tau ntau npaum cas. Rau txhua txhia lo lus siv (terms) hauv qab no, muab lo lus txhais uas hais raug. **Cov lus teb rau cov lus nug nram qab no muaj nyob rau ntawm phab ntawv kawg.**

Lo lus nug 1:

Yuav kom ua tau ib tus yus muab tswv yim pab yus tus kheej zoo, cov neeg uas muaj mob xiam oob qhab yuav tsum muaj rab peev xwm siv cov lus ntsig txog qhov yus muab tswv yim pab yus tus kheej.

Los ntawm tshooj (chapter) no, tsam no koj yuav tsum muaj rab peev xwm siv tau cov lus txhais uas phim rau lo lus nug.

Thaum koj coj khov kho, muaj hom phiaj, muaj tswv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab ces koj yog ib tus neeg _____?

- a) Coj nyaum
- b) Coj tog
- c) Ntse/muaj laj lim tswv yim zoo
- d) Hais raug/tsis yuam kev

Lo lus nug 2:

Thaum koj ua li ib tus neeg npaus taw, hais lus kom lwm tus ntshai, ua phem los yog tso hem thawj ces koj yog ib tus neeg _____?

- a) Coj nyaum
- b) Coj tog
- c) Ntse/muaj laj lim tswv yim zoo
- d) Hais raug/tsis yuam kev

Lo lus nug 3:

Koj tus kheej lo lus txhais rau TUS MOB XIAM OOB QHAB (DISABILITY) yog li cas?

Siv sij hawm me ntsis los mus sau cov lus koj xav txog los yog tham nrog ib
tus neeg uas koj paub.

Ua tsaug! Peb nyias yuav muaj nyias los lus txhais rau qhov no. Tsab cai Americans
with Disabilities Act (ADA) txhais tus mob xiam oob qhab tias yog “ib tus mob rau
lub cev los yog rau cov hlwb uas txwv tus neeg ua tsis tau ib txoj dej num loj los
yog ntau txoj hauv nws lub neej.”

Nias rau qhov txuas (link) hauv qab no kom paub ntxiv txog tsab cai Americans
with Disabilities Act (ADA):

<http://www.ada.gov>

Lo lus nug 4:

Cov yus muab tswv yim pab yus tus kheej yog cov neeg uas_____?

- a) Tawm suab tau thiab hais tau tawm txog cov cai uas lawv muaj
- b) Muaj kev txawj los to taub thiab qhia tau cov kev pab uas lawv xav tau
rau lwm tus
- c) Siv lawv tus mob xiam oob qhab kom zam txhob tau tuav ib lub luag
hauj lwm uas nws yuav tau ua
- d) Muaj cuab kav paub thiab ua tau raws li lawv cov kev xav tau yam
tsis tas tso lawv lub meej mom los yog lwm tus lub meej mom cia
- e) a, b, thiab d hais yog lawm

Ua tau zoo kawg! Koj twb ua yuav luag tiav Tshooj (Chapter) 1 Ua Ib Tus Yus Muab
Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej Lawm. Koj yuav muaj lub cib fim qhia rau lwm tus seb
yog vim li cas koj ho xav kom ua ib tus uas yus muab tswv yim pab rau yus tus kheej
kom zoo dua qub. Ntseeg kuv tias koj yuav kawm tau ntau ntxiv yog koj siv tej yam
uas tau kawm los no yav tom ntej. Nco ntsoov ceev qhov koj ua tau zoo mus ntxiv!

Qhia koj cov kev xav rau lwm tus:

- ❖ Koj cov hom phiaj rau qhov kev kawm no yog dab tsi?
- ❖ Dab tsi uas koj cia siab tias koj yuav tau los ntawm qhov kev kawm no?
- ❖ Siv sij hawm me ntsis thiab sau cov lus koj xav txog los yog tham nrog ib tus neeg uas koj paub.

Thov Qhuas Koj:

Tsam no koj tau ua tiav Tshooj (Chapter) 1 ntawm qhov ua ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Self-Advocate). Nco ntsoov mus ua kom tiav daim ntawv soj ntsuam (survey) rau Tshooj 1 nyob rau ntawm phab ntawv soj ntsuam.

Nias rau ntawm qhov txuas hauv qab no thaum koj npaj tau txhij los mus ua kom tiav daim ntawv soj ntsuam rau tshooj 1:

<https://svrirrtc.instructure.com/courses/250296/assignments/2528087>

Nias rau ntawm qhov txuas hauv qab no kom rov qab mus rau ntawm phab home page:

<https://svrirrtc.instructure.com/courses/250296>

Lus Teb

Lo lus nug 1: Lo lus teb raug rau qhov no yog ... **b)**

Thaum koj coj khov kho, muaj hom phiaj, muaj tswv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab ces koj yog ib tus neeg _____?

b) Coj tog

Thov qhuas koj teb rau qhov no raug lawm!

Lo lus nug 2: Lo lus teb raug rau qhov no yog ... **a)**

Thaum koj ua li ib tus neeg npau taw, hais lus kom lwm tus ntsha, ua phem los yog tso hem thawj ces koj yog ib tus neeg _____?

a) Coj nyaum

Xaiv yog lawm!

Lo lus nug 3: Koj tus kheej lo lus teb uas muab sau cia los yog muab los sib tham.

Ua tsaug!

Lo lus nug 4: Lo lus teb raug rau qhov no yog ... **e)**

Cov yus muab tswv yim pab yus tus kheej yog cov neeg uas _____?

- a) Tawm suab tau thiab hais tau tawm txog cov cai uas lawv muaj
- b) Muaj kev txawj los to taub thiab qhia tau cov kev pab uas lawv xav tau rau lwm tus
- c) Muaj cuab kav paub thiab ua tau raws li lawv cov kev xav tau yam tsis tas tso lawv lub meej mom los yog lwm tus lub meej mom cia

Zoo kawg li!

Coj Tog	Coj Tog
Coj Nyaum	Coj Nyaum
Coj Tog	Coj Tog
Coj Nyaum	Coj Nyaum

Coj kom khov, muaj tsvv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab	Coj kom khov, muaj tsvv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab
<i>Npau taws, hais lus kom lwm tus ntshai los yog ua phem</i>	<i>Npau taws, hais lus kom lwm tus ntshai los yog ua phem</i>
Coj kom khov, muaj tsvv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab	Coj kom khov, muaj tsvv yim tswj khov kho, muaj lub siab tawv thiab muaj kev txiav txim siab
<i>Npau taws, hais lus kom lwm tus ntshai los yog ua phem</i>	<i>Npau taws, hais lus kom lwm tus ntshai los yog ua phem</i>

Ua Ib Tus Neeg Yus Muab Tswv Yim Pab Yus Tus Kheej (Becoming a Self-Advocate)
Tshooj (Chapter) 1 Cov Lus Siv thiab Lus Txhais